

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT DERGİSİ

JOURNAL OF ARTS AND SCIENCE

Hakemli dergidir. Yılda iki sayı yayınlanır. Published twice a year.

Dergi İmtiyaz Sahibi
Prof.Dr.İlyas ÖZTÜRK

Editörler

Prof.Dr.M.Şahin DÜNDAR
Fen Bilimleri Editörü

Prof.Dr.Mustafa DEMİR
Sosyal Bilimler Editörü

Teknik Editör-Koordinatör
Uzm.Dr.Murat TUNA

Özel Sayı Editörü
Prof.Dr.Ahmet TUTAR
Prof.Dr. M. Rüştü KARAMAN
Mümin DİZMAN

KONGRE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Aydın ADILOĞLU
Prof. Dr. Miray BEKBÖLET
Prof. Dr. Ali Y. BİLGESU
Prof. Dr. Gökhan ÇAYCI
Prof. Dr. Serdar S. ÇELEBİ
Prof. Dr. Abdullah ÇOBAN
Prof. Dr. Sait GEZGİN
Prof. Dr. Mustafa GÖK
Prof. Dr. Aydın GÜNEŞ
Prof. Dr. Hayriye İBRİKÇİ
Prof. Dr. Ali İNAL
Prof. Dr. Mustafa KAPLAN
Prof. Dr. M. Rüştü KARAMAN
Prof. Dr. Hüseyin KARA
Prof. Dr. A. Vahap KATKAT
Prof. Dr. Yaşar KİBİCİ

Prof. Dr. Refika KURBANLI
Prof. Dr. Mehmet MAHRAMANLIOĞLU
Prof. Dr. N. Mücella MÜFTÜOĞLU
Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU OK
Prof. Dr. Nur OKUR
Prof. Dr. Ergin ÖZTÜRK
Prof. Dr. Hüseyin PADEM
Prof. Dr. Kadir SALTALI
Prof. Dr. Fikretin ŞAHİN
Prof. Dr. Süleyman TABAN
Prof. Dr. Metin TURAN
Prof. Dr. Ahmet TUTAR
Prof. Dr. Şefik TÜFENKÇİ
Prof. Dr. Bekir Zühtü UYSAL
Prof. Dr. Mehmet YILDIRIM

ISSN:1301-3769

Yıl/Year: 2012

Sayı/Number:1

HAZİRAN – 2012

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

1.BASKI 2012 SAKARYA

ISBN: 1301-3769

İLK BASIM TARİHİ:1997

SAÜ Fen Edebiyat Dergisi (1.Baskı)

Editörler:

Prof Dr. Mustafa Şahin DÜNDAR(Fen Bilimleri Editörü)

Prof Dr. Mustafa DEMİR (Sosyal Bilimler Editörü)

Uzm.Dr.Murat TUNA (Teknik Editör-Koordinatör)

Özel Sayı Editörü:

Prof.Dr. Ahmet TUTAR

Prof.Dr. M. Rüştü KARAMAN

Mümin DİZMAN

Sakarya: Sakarya Üniversitesi: Fen Edebiyat Fakültesi

Bu kitabın yayın hakları Sakarya Üniversitesine aittir.

5846 ve 2936 sayılı fikir ve sanat eserleri yasası hükümleri gereğince

“Bu kitap hiçbir yöntemle çoğaltılamaz. Resim, şekil, şema, grafik ve herhangi bir

bölümü yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.”

Her hakkı Sakarya Üniversitesi ve dergi editörlüğüne aittir.

Editörden...

Sakarya Üniversitesi ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun 6-9 Haziran 2012 tarihleri arasında Sakarya Üniversitesi'nde ortaklaşa gerçekleştirmeyi planladığı uluslararası katılımlı '*I. Ulusal Humik Madde Kongresi*' yoğun bir ilgi görmüştür.

Türkiye'de ilk defa düzenlenen bu kongrenin temeli, Uluslararası Humik Madde Topluluğu (IHSS)'nin çalışmalarına dayanmaktadır. Nitekim diğer ülkelerde yaklaşık otuz yıldır uluslararası Humik Madde Derneği'nin (IHSS) öncülüğünde humik maddeler üzerine yapılan çalışmaların tartışıldığı ve bu alanda farklı disiplinlerin bir araya geldiği uluslararası toplantılar düzenlenmektedir. IHSS'nin destekleri ile ülkemizde başlangıçta çalıştay olarak yapılması planlanan bu toplantı, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun destekleri, Prof.Dr. Mehmet Rüştü Karaman'ın üstün gayretleri ve gelen yoğun talepler üzerine uluslararası katılımlı çok önemli bir ulusal kongreye dönüşmüştür. Kongre katılımı çerçevesinde, Amerika Birleşik Devletleri'nden İran'a, İtalya'dan Rusya'ya uzanan geniş bir ilgi ve katılım zinciri oluşmuştur. Humik madde (humik asit, fulvik asit, humin), başta tarım olmak üzere hayvancılık, sağlık, kozmetik ve endüstrinin pekçok alanında kullanım potansiyeli olan "çok yönlü" ve oldukça değerli bir organik maddedir. Önemli bir humik madde kaynağı olan leonardit açısından milyonlarca ton rezerve sahip olan ülkemizde humik maddelerden henüz tam anlamıyla yararlanılabildiği söylenemez. Bu nedenle, humik madde ile ilgili farklı disiplinlerde yapılan çalışmaların ortak bir platformda sunulması, tartışılması ve karşılıklı iş birliği çalışmalarının gerekliliği bu kongreyi zorunlu hale getirmiştir. Sonuçta, ülkemizdeki çok sayıdaki üniversite, kurum ve kuruluşlardan değerli bilim insanları ve uzmanlar kongreye önemli bilimsel katkılar sunma fırsatı elde etmişlerdir.

Kongreye, 20'ye yakını yabancı kaynaklı olmak üzere 100'e yakın bilimsel bildiri sunulmuş ve bunlardan hakem değerlendirmesi sonucu tam metin olarak yayınlanması uygun bulunanlar Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi dergisinin bu özel sayısında yer almıştır.

Kongre çalışmalarında bizlere büyük destek veren ve her an yanımızda olan Valimiz Sayın Mustafa Büyük'e, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Zeki Toçoęlu'na, Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Muzaffer Elmas'a, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürü Sayın Mustafa Aktaş'a, kongre bilimsel çalışmalarında önemli katkıları olan bilim kuruluna, kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza, başta Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü olmak üzere kongreye maddi destekte bulunan sponsorlara, kongreye katılarak bizleri şereflendiren tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Ahmet TUTAR
I.ULUSAL HUMİK MADDE KONGRESİ Eş Başkanı
SAÜ Fen Edebiyat Dergisi Özel Sayı Editörü